

Asiakasmaksu

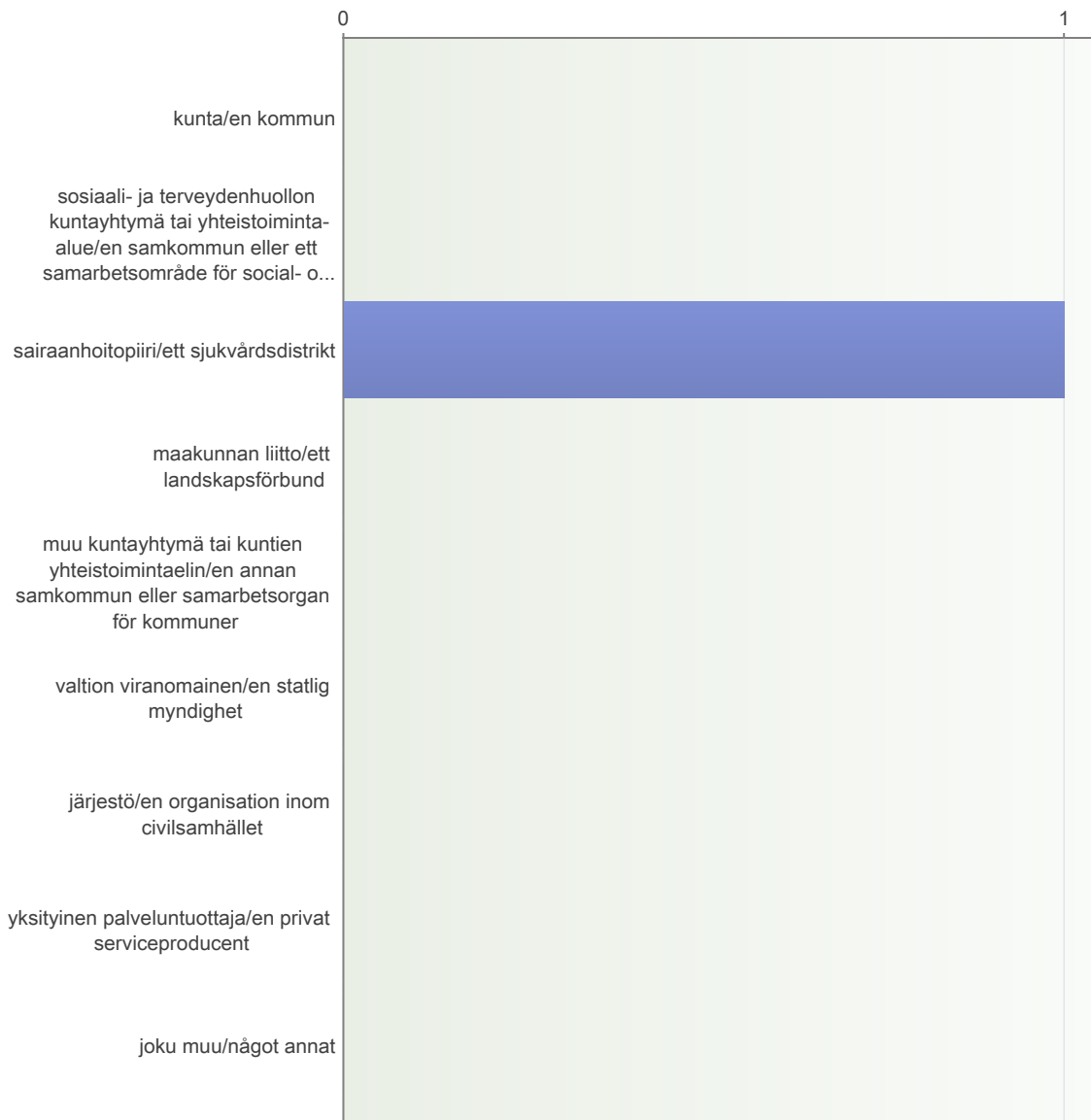
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Talusohtaja Pasi Virtanen	pasi.virtanen@pshp.fi		

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Ei vastauksia.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys on yhdenmukaistamassa asiakasmaksukäytäntöjä ja laissa on otettu huomioon uudet palveluiden tuotantomuodot esim etäpalvelut, mitkä tukevat riittävien palvelujen saantia myös harvaan asutuilla seuduilla.

Hyvä, että asiakasmaksujen säädöksiä ajantasaistetaan ja yksinkertaistetaan. Kokonaisuus on nykyisellään toisinaan yksityiskohtineen vaikeaselkoinen. Oleellista on, että laki on selkeä ja kohtelee kaikkia tasapuolisesti. Maksuvaikeuksissa olevien asiakkaiden maksujen kuittaaminen ilman että asiakkaiden on turvaututtava toimentulotukeen edistää yhdenvertaisuutta palvelujen saatavuudessa ja vähentää myös hallinnollista työtä

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Vastaajien määrä: 1

- Laissa käytettyjen termien määritelmät ovat täsmällisiä. Terveyspalvelujen määritelmä sisältää sekä perustason että erikoissairaanhoidon palvelut, mikä integraation näkökulmasta on hyvä tapa ilmaista asia

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Selvittelytyö asiakkaan maksukyvyyn osalta on haasteellista ja maakunnalla (tai sairaanhoitopiirillä) ei välttämättä ole edellytyksiä (sisältäen myös oikeudelliset mahdollisuudet saada tietoa) tällaiselle työlle, eikä tulisi olla sosiaalitoimen kaltaista roolia tässä asiassa. Erikoissairaanhoidon ei ole tarkoituksenmukaista tehdä toimeentulotukeen tai siihen rinnastettaviin asioihin koskevia päätöksiä. Harkinnanvarainen asiakkaan itse toimittamiin tietoihin perustuva maksujen alennus tai maksuvapautus voi saattaa palveluita käyttävät kuntalaiset eriarvoiseen asemaan. Selkeintä olisi, että harkinnanvaraisia alentamispäätöksiä ei tehtäisi, vaan maksukyvyttömän asiakkaan asiat ohjattaisiin sosiaalitoimen kautta. Tulevassa maakunnassa asia on mahdollista liikelaitoksessa organisoida eri tavalla.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalle toimitettava kirjallisen laskun käsitettä perusteluissa olisi hyvä täsmentää koskemaan myös sähköisesti toimitettua laskua.

Jos jokaiseen maksulaskuun lisätään oikaisuvaatimusohje, niin siitä tulee todella merkittävä valitusrumba sairaanhoitopiirille. Mitä käytännössä pyydetään oikaisemaan jos asiakasmaksulailla määritellään maksujen yläraja ja " maakunnan hallitus" määrittää maksujen suuruuden? Toistaiseksi laillisuusvalvojat ovat katsoneet ettei lasku ole hallintopäätös, johon tulisi liittää oikaisuvaatimusohjeet

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

12. 9 §. Maksuttomat terveyspalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Kohta 8 määrittelee maksuttomiksi palveluiksi sairaanhoidon palvelut alle 18-vuotiaille. Perusteluosassa myöhemmin todetaan, että maassamme terveydenhuollon tulorahoituksesta koostuu noin 7 % asiakasmaksuista. Kokonaisuuden näkökulmasta osuus on pieni, mutta esim. Taysissa sillä toimialueella, jossa hoidetaan lapsia, nuoria vuonna 2017 vastaava myyntitulo oli noin 1,5 M€, mikä on merkittävä summa. Oleellista on toki myös se maksukertymä (kattaa PSHP:ssa noin 4 % sairaanhoitopalveluiden kustannuksista), joka näistä tulee. Tämä tulon alenema on tarpeen kompensoida maakuntien yleiskatteellisessä rahoituksessa.

Kilpailun näkökulmasta on hyvä, että julkinen ja yksityinen, yleensä vakuutusperustainen palvelutuontanto ovat perheiden kannalta yhdenvertaisemmassa asemassa, koska kaikilla perheillä ei ole mahdollisuuksia ottaa lapsille sairauskuluvakuutuksia.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että maksukaton toteutumisen seurantavastuu säädetään maakunnille nykyisen potilaalle vastuutetun seurannan sijaan. Seuranta vaatii kuitenkin toimivia tietojärjestelmiä manuaalisen seurannan sijaan. Maksukattopäätökset teettävät nykyisin runsaasti toimistotyötä, joten sen automatisointi on aiheellista kuten perusteluissa hyvin todetaankin.

Maksukaton seurantavelvollisuuden siirtäminen tietojärjestelmien tukemana maakunnalle on hyvä tavoite. Kuitenkaan ennen kuin tällaiset valtakunnalliset tietojärjestelmät ovat olemassa, niin tätä velvollisuutta ei voi käytännössä säätää. Potilaat voivat saada hoitoa monen eri tuottajan toimesta ja myös oman maakuntarajan ulkopuolelta.

Maksukattokertymä on mielekästä säätää hoitoajankohtien mukaisesti, kuten on suunniteltukin, koska se tieto löytyy suoraan järjestelmistä. Tässä ei siis voi siirtyä maksupäivän mukaiseen kertymän laskemiseen.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Maksukertymän laajeneminen hammashoitoon merkinnee sitä, että maksukatot täytyttävät nykyistä useammin. Tämä tarkoittaa maakuntien maksutulojen vähenemistä.

On hyvä, että kotisairaalahoido on otettu laissa huomioon maksukattoa kerryttävänä palveluna. Erikoissairaanhoidoa toteutetaan entistä enemmän kotisairaaloimintana. Kehityssuunta palliativisessa hoidossakin on sama. Perusteluista jää kuitenkin epäselväksi se, rinnastetaanko kotisairaalahoido sarjahoitoihin, josta perittävä maksu on merkittävästi alempi erikoislääkäripoliklinikmaksuun nähden.

Ensihoitopalvelun määrittely omaksi palvelukseksi ilman, että potilasta kuljetettaisiin välittömästi sairaalahoitoon on nykyinen käytäntö. On siis perusteltua, että tästä peritään oma maksunsa, joka lakiesityksen mukaan on kohtuullinen.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- kts. 10 §

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoido/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Sekä sote-keskuksen että sairaaloiden poliklinikakäyntien asiakasmaksuissa on syytä omaksua laissa linjauksia siitä, että etäyhteyden avulla tuotettujen palveluiden maksut ovat selkeästi paikan päällä annettuja palveluja edullisempia. Perusteluissa oikein viitataan siihen, että tällainen maksulinjauksia edistäisi etäpalveluiden nykyistä runsaampaa käyttöä. Tämä on erityisen tärkeää erityisesti harvaanasutuilla seuduilla.

Etäpalvelut kuten tahdistinkontrollikäynnin korvaaminen etäkontrollilla yleistyy kovaa vauhtia, esim. Sydänsairaalassa yli 1000 etäkontrollia jo tänä vuonna: tällaisissa selkeissä asiakkaaseen kohdistuvissa, fyysisen käynnin korvaavissa etäkontrollitilanteissa asiakasmaksu olisi perusteltu.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Vastaajien määrä: 1

- kts. 13 §

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Vastaajien määrä: 1

- Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäynteihin "välittömästi" liittymättömistä laboratorio- ja kuvantamistutkimusta olisi oikeus periä maksu. Perusteluista ei kuitenkaan käy selkeästi ilmi mitä tällaiset tutkimukset voisivat olla. Olisiko kyse esim. muihin kuin sairauden hoitoon liittyvien lääkärintulosten lisävaatimuksia esim. vakuutuksen ottamisen yhteydessä? Pykälä ja sen perusteluosa vaatii täsmennyksiä. Perusteluista voi päätellä, että maksun voisi periä tilanteissa, jolloin vastaanottokäynti ei suoraan seuraa kontrollitutkimusta. Tutkimus kuitenkin liittyy hoitoon, joten perustelutekstin sisältö ei ole johdonmukainen. Tehdyn tutkimuksen rooli osana hoidon seuranta tulisi määritellä hoitojakson näkökulmasta eikä tutkimuksen ja vastaanotto tapahtuman ajallisesta suhteesta.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä säädetään tilanteista, jolloin hammashoitoon liittyvä laite on vahingoittunut tai hävinnyt ja siitä seuraisi korvausvelvollisuus mikäli kyettäisiin osoittamaan käytön virheellisyys tai huolimattomuus. Korvausvaatimus voidaan esittää myös alle 18-vuotiaalle "ellei se ole kohtuuton". Viranhaltijapäätöksessä kohtuuttomuuden arviointi on usein vaikeaa, joten lakitekstiä ja perusteluita ehdotetaan tältä osin selvennettäväksi.

Tämän korvauskäytännön voisi laajentaa koskemaan myös kotikäyttöön luovutettuja seuranta/diagnostisia laitteita.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- Sarjahoidoista maksun periminen jokaiselta kerralta maksukattoa kerryttäen on maksujärjestelmää yksinkertaistava uudistus, mitä voidaan pitää hyvänä.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarityg och läkarutlåtande

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Perumattomasta tai käyttämättä jääneestä käynnistä saa periä maksun, jos ”ilman hyväksyttävää syytä ” asiakas, myös alle 18-vuotias jää saapumatta vastaanotolle. Tämän hyväksyttävän syyn selvittäminen on hallinnollisesti työllistävä asia. Perusteluista ei käy ilmi tulisiko maksun perimisestä tehdä erillinen päätös ja miten yksityisen palveluntuottajan edellytetään tällaisessa tilanteessa toimivan.

Yleisperusteluissa (s 65-66) määritelmä ”kalliista kuvantamistutkimuksesta” on liian epämääräinen ja antaa mahdollisuuden erilaisille tulkinnoille. Määritelmästä ”kallis” tulisi sen vuoksi luopua kokonaan ja kirjata vain ”kuvantamistutkimus”. Perinteisestihän se on tulkittu koskemaan leiketutkimuksia, eli magneetti- ja tietokonetomografiatutkimuksia, mutta lakia tulkitaan epämääräisyytensä vuoksi nykyäänkin hyvin monella tavalla, ja suuri osa kuvantamisen yksiköistä onkin tulkinnut tekstiä niin, että sakottaa kaikista käyttämättä jätetyistä kuvausajoista.

Jos lasketaan, että jokaisesta lääkärin, ja jatkossa myös muun terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle saapumatta jättämisestä tullaan laskuttamaan, on kuvantamisessa perusteet laskuttaa vähintäänkin samalla tavalla. Hukkakustannukset kuvantamisessa ovat terveydenhuollon ammattihenkilön aikahukan lisäksi tyhjillään oleva kallis kone (UÄ-laite noin 70 000€, natiivikuvauslaite noin 260000€, TT-laite noin 1 000 000€, MRI-laite noin 1 500 000€).

Ongelmana tällä hetkellä on paperisena lähetetyt kutsukirjeet, joissa perillemenon todistustaakka on lähettäjällä. Jos asiakas kiistää, että ei ole saanut kirjettä sakkomaksua nykyisten ennakkotapausten (hallinto-oikeus) mukaan häntä ei voi laskuttaa.

Jos palveluntuottaja laskuttaa jatkossa sakkomaksut, vaikka muut maksut perii maakunta, niin se edellyttää käytännössä, että palveluntuottajan pitäisi kuitenkin ylläpitää laskutusjärjestelmää, reskonrtaa, perintää jne. ja se lisää hallintotyötä sekä kustannuksia

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Perusteluista puuttuu tarkempi määritelmä sille, mitä tarkoittaa maksukyvyn ”olennainen muutos” maksua määriteltäessä ? Tällä hetkellä PSHP on noudattanut kuntaliiton suositusta, jonka mukaan maksuja on tarkistettu jos muutos on ollut vähintään 5%.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §.

Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän perusteluista voi saada sellaisen käsityksen, että terveyskeskuksissa olisi edelleen laboratorio-toimintaa. Näin ei todellisuudessa juurikaan enää ole. Maakunnan perimän maksun enimmäismäärä määritellään laissa.

Tässä yhteydessä viitataan PSHP:n konserniin kuuluvan Fimlab Laboratoriot Oy:n antamaan omaan lausuntoonsa tästä pykälästä erityisesti kilpailulainsäädännön näkökulmasta.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

58. 55 §. Viivästyskorke/55 §. Dröjsmålsränta

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

63. 60 §. Palvelutuotannon seurantapalvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Vastaajien määrä: 1

- Lain voimaantulon tulee olla harmoniassa sote- ja maakuntauudistuksen lakipaketin voimaantulon ja sen toimeenpanon aikataulujen kanssa, koska tässä laissa maksujen pääasiallisena perijänä on maakunta.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Vastaajien määrä: 1

- Ei lausuttavaa

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande